

חברים יקרים:

הריני מתכבד לשלוח אליכם חדשות, עדכונים ומאמרים בתחום המס. קריאה נעימה.

המלצות ודגשים לקראת תום שנת המס בעקבות

אישורו (לבסוף) של החוק לשינוי נטל המס

נתחיל מהשורה התחתונה. לאחר התחבטויות, דיונים, שינויים ולחצים אישרה הכנסת ביום 5 בדצמבר 2011 בקריאה שנייה ושלישית את החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011 (להלן: "החוק"), המבוסס ברובו על המלצות ועדת טרכטנברג.

לפני שניכנס לעובי הקורה, נסקור כבר עתה בקצרה רשימה של המלצות ודגשים העולים מהחוק ויש לדעתנו ליתן עליהם הדעת לפני סוף שנת המס הקרבה ובאה עלינו לטובה:

(1) לאור העלייה הצפויה בשיעורי המס על הדיבידנד מומלץ לשקול **חלוקת דיבידנד** מכסימלית עד לסוף שנת המס 2011, כמובן בכפוף להוראות הדין ולשיקולי קיזוז הפסדים.

(2) לאור העלייה בשיעור מס החברות, יש לשקול **הקדמת הכנסות** עד לתום שנת המס 2011 ובמקביל **דחייה של הוצאות**, ככל הניתן.

(3) העלייה בשיעור מס שבח ובשיעור מס ריווח הון שתחול החל מתחילת שנת המס 2012 מחייבת בחינה של **מכירות של זכויות במקרקעין ונכסים**, בהתאמה, עד לתום שנת המס. עם זאת, יצוין, כי מדובר בעליה מרוככת, היות ושיעור המס החדש יחול על התקופה שתחילתה ביום 1.1.2012. כך למשל, על נכס שנרכש

בתחילת שנת 2005 ויימכר בתום שנת 2012 יחול שיעור מס משוקלל של 20.7%. שיעור זה ילך ויגדל מטבע הדברים ככל שפרק הזמן שיחלוף מיום 1.1.2012, המכונה בחוק "מועד השינוי", ועד למועד המכירה, יגדל.

(4) הוספת החיוב של **בעל מניות מהותי** לחוק מיסוי מקרקעין גורמת לכך שמתחילת שנת המס 2012 יקפוץ שיעור המס על בעלי מניות מהותיים **באיגוד מקרקעין** ב-50% (משיעור של 20% ככלל לשיעור של 30%). לפיכך, ההמלצה לבחון מכירת זכויות במקרקעין עד לתום שנת המס מקבלת משנה תוקף בהקשרם של בעלי מניות מהותיים באיגודי מקרקעין.

(5) נוסחת הפיצול הליניארי החדשה שנוספה בחוק לגבי פרק הזמן שקדם למועד השינוי לא תחול על מכירת **מוניטין שלא שולם בעבורו**. כלומר, מוניטין מסוג זה ימוסה החל ממועד השינוי בשיעור אחיד של 25% במקום 20% ולכן קיים תמריץ לבצע עסקאות במוניטין שלא שולם עבורו עד לתום שנת המס.

(6) החל משנת המס 2012 **הכנסה חייבת של יחיד** מעל 40,790 ₪ לחודש תמוסה בשיעור של 48%. לפיכך, יש לשקול במידת האפשר את הקדמת ההכנסה כבר לשנת 2011, תוך שקלול החבות בדמי ביטוח לאומי, לאור הפחתת תקרת החבות החל משנת 2012.

אחרים באותה שנת מס.

12) שיעורי המס החלים על יחיד בגין מכירת נכסים זכויות במקרקעין שנרכשו לפני 1960 יעלו אף הם, אך עלייתם תעשה באופן הדרגתי על פני השנים הבאות.

13) קיימת הוראה לבטל את מקדמת המס המשולמת ככלל על ידי רוכש זכות במקרקעין החל משנת המס 2013. שר האוצר רשאי להאריך מועד זה.

נעבור עתה לסקור את עיקרי הוראות החוק והשינויים שנחקקו במסגרתו:

עצירת מתווה הפחתת שיעורי המס על יחידים בעלי הכנסה גבוהה וחברות והפחתת שיעורי המס למעמד הבינוני:

החל משנת 2012, יבוטל המתווה הקיים של הפחתת מס ההכנסה על יחידים וחברות, ובמקום זה שיעורי המס יהיו כדלקמן: (א) יועלו שיעורי מס ההכנסה ליחידים על הכנסה חייבת מעל 40,790 ₪ (לחודש) מ 45% ל- 48% בהתאם להמלצות ועדת טכטנברג (ב) תחול הפחתה בשיעורי מס הכנסה של 2% לבעלי הכנסות ממעמד הבינוניים, כך שעל הכנסה חייבת מעל 8,660 ₪ (לחודש) ועד 14,070 ₪ (לחודש) יחול שיעור מס של 21% במקום שיעור המס של 23% החל כעת (הטבה מכסימלית של כ- 110 ₪ בחודש) (ג) העלאת שיעור מס החברות לשיעור מס של 25% החל מתחילת שנת המס

7) הכוונה להטיל מס נוסף בשיעור של 2% על יחיד שהכנסתו החייבת בשנת מס מסוימת עלתה על מיליון ₪, לא מומשה במסגרת החוק. לפי רוח הדברים, קיים סיכוי סביר שהמס הנוסף יאושר בהמשך עם החרגות על סוגי הכנסה מסוימים. לפיכך, בדומה להמלצה הקודמת, יש לשקול במקרים מתאימים להקדים הכנסות מעל מיליון ₪ בשנה עד לסוף שנת המס 2011.

8) יש לשקול לבצע "מכירה רעיונית" של ניירות ערך סחירים עד לתום שנת המס ובכך לקבע יום רכישה ושווי רכישה חדשים וליהנות משיעורי המס הנמוכים שיחולו עד לתום שנת המס. מובן שיש לבחון את מימון חבות המס הנגזרת מהמכירה הרעיונית.

9) שיעור המס על אופציות לעובדים בסעיף 102 לפקודה (25%) השווה, לפחות באופן זמני, לשיעור המס החל על בעלי מניות רגילים בחברה, דבר ההופך את הקצאת האופציות לעובדים לאטרקטיבית יותר.

10) באופן דומה, אפיקי השקעה לא צמודים, כגון איגרות חוב שקליות, מק"מ ופק"מ שקלי הופכים להיות אטרקטיביים יותר, לאור העובדה ששיעור המס שיחול בגינם ימשיך להיות 15% בלבד (כמובן תוך שקלול שיעור האינפלציה החזוי באותה תקופה).

11) החל משנת המס 2012 בעל מניות מהותי לא יוכל לקזז הפסדי הון שנגרמו לו כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד שנבעו לו מניירות ערך

במקרקעין) שנרכשו לפני מועד השינוי, קרי לפני שנת המס 2012, יחול בגינם חישוב ליניארי שיתחלק, במידת הצורך, לשלוש תקופות. ננסה להבהיר זאת באמצעות הדוגמה הבאה: ניקח למשל נכס שנרכש בתחילת שנת 1995. הנכס נרכש ב-100 ש"ח ונמכר בתחילת שנת המס 2015 ב-1100 ש"ח. למען הפשטות, נניח שלא הייתה אינפלציה לאורך השנים, כך שנוצר ריווח הון ריאלי של 1,000 ש"ח. ריווח ההון ימוסה באופן הבא: שיעור מס שולי יחול על התקופה שממועד הרכישה ועד תום שנת המס 2002, דהיינו פרק זמן של 8 שנים. כלומר, $\frac{8}{20}$ מההווים 40% מהשבח הריאלי (400 ש"ח) ימוסו בשיעור מס שולי. פרק זמן נוסף של 9 שנים, שתחילתו בשנת המס 2003 וסופו במועד השינוי (סוף שנת המס 2011) והמהווה 45% מתקופת ההחזקה בנכס, ימסה 45% מהריווח הריאלי (450 ש"ח) בשיעור מס של 20% (25% במידה ומדובר בבעל מניות מהותי). יתרת הרווח הריאלי המיוחסת לשנים 2012-2014 והמהווה 15% מהרווח הריאלי (150 ש"ח) תמוסה בשיעור של 25% (30% במידה ומדובר בבעל מניות מהותי).

מכירה רעיונית של ניירות ערך סחירים:

הפיצול הליניארי המודגם לעיל, לא יחול בעניינם של ניירות ערך סחירים. אשר על כן, במהלך חודש דצמבר 2011 רשאי יהיה נישום למכור במכירה רעיונית ניירות ערך הנסחרים בבורסה וכן יחידה בקרן נאמנות פטורה. במקרה כזה יראו את יום

2012. כלומר, בהתאם להמלצות ועדת טרכטנברג - בוטלה ההפחתה המתוכננת של מס החברות ל-18% עד לשנת 2016.

נקודות זיכוי נוספות לאב לילד עד גיל שלוש:

בהתאם להמלצות ועדת טרכטנברג ועל מנת להקל על משפחות עם ילדים קטנים, הנושאות על פי רוב בנטל כלכלי של הוצאות גידול ילדים, יינתנו החל מתחילת שנת המס 2012 שתי נקודות זיכוי לאבות לילדים עד גיל שלוש (הטבה בשיעור של כ-420 ש"ח בחודש). נקודות הזיכוי הללו יינתנו בחישוב המס בגין ההכנסה מיגיעה אישית של האב. יש לזכור בהקשר לכך, כי 75% מהנשים אינן מגיעות כלל לסף המס כך שנקודות הזיכוי הניתנות להן בגין ילדיהן אינן אפקטיביות. מבחינה טכנית תינתן נקודת זיכוי אחת בשנת הלידה של הילד ולאחר מכן שתי נקודות זיכוי לכל אחת מן השנתיים הבאות. נקודת זיכוי אחרונה תינתן בשנה בה לילד ימלאו שלוש.

העלאת מס רווחי הון ומס שבח:

בהתאם להמלצות ועדת טרכטנברג החל משנת המס 2012 יעלו שיעורי המס ליחידים על רווח הון ריאלי, שבח ריאלי ועל הכנסות מריבית ודיבידנד מ-20% ל-25%. לגבי בעל מניות מהותי שיעורי המס יעלו מ-25% ל-30% בכל הקשור לריווח הון ריאלי ומ-20% ל-30% בהקשר של שבח ריאלי ממכירת זכויות באיגוד מקרקעין. לגבי נכסים (וזכויות

המענק הניתן במסגרת חוק מס הכנסה שלילי ושינויים נוספים שקצרה היריעה מלפרטם ברשימה זו.

סיכום

החוק לשינוי נטל המס, אשר אושר השבוע במליאת הכנסת, מעגן אפוא שינויים רבים בשיעורי המס המוטלים על יחידים וחברות. הן במישור הפירותי (הכנסות מעסק, עבודה, דיבידנד וריבית) והן במישור ההוני, לרבות מס שבח. ברמת היחיד וברמת החברה. היות ומרבית סעיפיו והוראותיו יכנסו לתוקף כבר ביום 1 לינואר 2012 (מועד השינוי) מומלץ, לבחון את השלכותיו של החוק, לגבי כל נישום (יחיד או חבר בני אדם) באופן ספציפי, תוך הסתייעות באנשי מקצוע. נקודת התחלה טובה, תהא רשימת ההמלצות והדגשים בתחילת רשימה זו. נשמח לסייע במידת הצורך. כולי תקווה שעליית המסים שעוגנה במסגרת החוק תופנה למימון החלקים האחרים והחשובים בדוח טרכטנברג (חינוך חנים לגיל הרך, שיפור התחבורה, תעסוקה וכיו"ב) ולא תמוסמס בידי הפוליטיקאים למטרות שוליות.

אשמח לסייע בשאלות והבהרות נוספות, עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי.

הנכם מוזמנים לקרוא מאמרים ועדכונים נוספים באתר המשרד www.ampeli-tax.co.il.

אין באמור ברשימה זו כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי בסוגיות הנידונות ובכל אופן מומלץ להתייעץ עם מומחה מס לפני נקיטת צעדים משפטיים ו/או אחרים המסתמכים על רשימה זו.

ביצוע המכירה הרעיונית כיום רכישה מחדש של נייר הערך או של היחידה, והמחיר המקורי החדש יהיה מחיר תום יום המסחר בבורסה. במקרה זה יחול מס בשיעור של 25% (או 30% בעניינו של בעל מניות מהותי) רק לגבי רווח ההון הריאלי הנצבר החל מיום מועד השינוי והכל בתנאי שנמכרו כל ניירות הערך שהיו לנישום מאותו סוג או כל היחידות שהיו לו באותה קרן נאמנות. דהיינו, לא ניתן למכור חלק מניירות הערך במכירה "אמיתית" על מנת לממן את המס שנוצר בעקבות המכירה הרעיונית.

הקלה בנטל התשלומים לביטוח לאומי:

כידוע, החבות בדמי ביטוח לאומי ומס בריאות נגזרת מגובה ההכנסה החודשית של העובד. בשנת 2011 גובה ההכנסה המרבית החודשית (התקרה החודשית) עליה מוטלים דמי ביטוח לאומי הינה מכפלה של תשע פעמים הסכום הבסיסי (8,158 ש"ח). בהתאם להמלצות ועדת טרכטנברג נקבע בחוק, כי החל משנת 2012 תשוב ותעמוד התקרה החודשית על חמש פעמים השכר החודשי. דהיינו, הכנסה מעסק, משלח יד והכנסת עבודה מעל 40,790 ש"ח לא תחוב בדמי ביטוח לאומי ומס בריאות בגין כל שנה נוסף שיתקבל מעל סכום זה (עם זאת, שיעור המס השולי שישולם בגינה יהיה שיעור מס של 48% כאמור).

שונות

במסגרת החוק עוגנו שינויי חקיקה נוספים, כמו למשל הסדרת שיעור עליית המס בגין נכסים זכויות במקרקעין שנרכשו לפני שנת המס 1960, הגדלת